VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC TÌNH HUỐNG NHẰM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ CHO SINH VIÊN TRONG MÔN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUY NHƠN

Lê Hồng Nhật, Nguyễn Thanh Hùng
Trường Đại học Quy Nhơn

Tóm tắt: *Phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho sinh viên là yêu cầu quan trọng trong đổi mới dạy học theo định hướng phát triển năng lực. Đối với môn Giáo dục quốc phòng và an ninh, việc gắn kiến thức với các tình huống thực tiễn có ý nghĩa thiết thực trong hình thành khả năng vận dụng tri thức và xử lí những vấn đề đặt ra trong học tập, đời sống. Bài viết tập trung làm rõ cơ sở lý luận về phương pháp dạy học tình huống và năng lực giải quyết vấn đề, đồng thời đề xuất quy trình vận dụng phương pháp dạy học tình huống gồm sáu bước: xác định mục tiêu và nội dung; thiết kế tình huống; nhận diện và phân tích vấn đề; đề xuất và lựa chọn phương án; trình bày, phản biện và bảo vệ phương án; kết luận và đánh giá. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm vận dụng hiệu quả phương pháp dạy học tình huống trong môn Giáo dục quốc phòng và an ninh tại Trường Đại học Quy Nhơn.*

Từ khoá: *Phương pháp dạy học tình huống; năng lực giải quyết vấn đề; Giáo dục quốc phòng và an ninh; sinh viên; Trường Đại học Quy Nhơn.*

APPLYING CASE-BASED TEACHING TO DEVELOP PROBLEM-SOLVING COMPETENCE AMONG STUDENTS IN NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION AT QUY NHON UNIVERSITY

Abstract: *Developing students' problem-solving competence is an important requirement in competency-based educational reform. In National Defense and Security Education, connecting theoretical knowledge with real-world situations plays a significant role in fostering students' ability to apply knowledge and address problems arising in learning and everyday life. This paper examines the theoretical foundations of case-based teaching and problem-solving competence and proposes a six-step implementation process: identifying learning objectives and content; designing problem-based cases; identifying and analyzing problems; proposing and selecting solutions; presenting, discussing, and defending proposed solutions; and drawing conclusions and conducting assessments. Based on this process, the paper proposes several measures for effectively applying case-based teaching to develop students' problem-solving competence in National Defense and Security Education at Quy Nhon University.*

Keywords*: Case-based teaching; problem-solving competence; National Defense and Security Education; university students; Quy Nhon University.*

Nhận bài: 21/09/2026 *Phản biện: 23/10/2026* *Duyệt đăng: 26/10/2026*

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Đổi mới giáo dục đại học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực người học đòi hỏi quá trình dạy học không chỉ chú trọng trang bị kiến thức mà còn phải tạo điều kiện để sinh viên vận dụng tri thức vào giải quyết những vấn đề thực tiễn. Trong đó, năng lực giải quyết vấn đề là một năng lực quan trọng, thể hiện khả năng nhận diện vấn đề, phân tích thông tin, huy động kiến thức, đề xuất và lựa chọn phương án, thực hiện, đánh giá và điều chỉnh giải pháp. Vì vậy, việc lựa chọn và vận dụng những phương pháp dạy học phát huy tính tích cực, chủ động của sinh viên có ý nghĩa quan trọng đối với nâng cao chất lượng đào tạo ở các trường đại học.

Môn Giáo dục quốc phòng và an ninh có đặc thù gắn kiến thức lý luận với những vấn đề thực tiễn về quốc phòng, an ninh, pháp luật, trách nhiệm công dân và đời sống xã hội. Tuy nhiên, nếu quá trình dạy học chủ yếu dừng ở truyền thụ và ghi nhớ kiến thức, sinh viên sẽ có ít cơ hội rèn luyện khả năng phân tích, đánh giá và đưa ra quyết định trước những tình huống cụ thể. Phương pháp dạy học tình huống, với việc đặt người học trước những vấn đề có tính thực tiễn và yêu cầu họ chủ động tìm kiếm phương án xử lí, có khả năng tạo ra môi trường thuận lợi để phát triển năng lực giải quyết vấn đề. Xuất phát từ yêu cầu đó, bài viết tập trung đề xuất quy trình và một số giải pháp vận dụng phương pháp dạy học tình huống nhằm phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho sinh viên trong môn Giáo dục quốc phòng và an ninh tại Trường Đại học Quy Nhơn.

II. MỘT SỐ KHÁI NIỆM

Phương pháp dạy học tình huống

Phương pháp dạy học tình huống (PPTH) là phương pháp tổ chức dạy học trong đó giảng viên

sử dụng những tình huống có vấn đề (THCVĐ), được xây dựng hoặc lựa chọn từ thực tiễn hoặc quá trình nhận thức, làm cơ sở để người học phân tích, trao đổi, đưa ra phương án xử lí và hình thành kiến thức, kinh nghiệm cần thiết. Theo Trịnh Văn Biều, "dạy học tình huống là một phương pháp dạy học được tổ chức theo những tình huống có thực của cuộc sống, trong đó người học được kiến tạo tri thức qua việc giải quyết các vấn đề có tính xã hội của việc học tập" (Trịnh Văn Biều, 2010). Quan niệm này nhấn mạnh vai trò của tình huống thực tiễn và hoạt động kiến tạo tri thức của người học trong quá trình dạy học.

Theo Phan Trọng Ngọ, bản chất của phương pháp dạy học bằng tình huống là thông qua việc giải quyết những tình huống, người học có được khả năng thích ứng tốt hơn với môi trường xã hội luôn biến động. So với dạy học giải quyết tình huống có vấn đề, dạy học bằng tình huống có cơ sở lí luận và phạm vi ứng dụng rộng hơn (Phan Trọng Ngọ, 2005). Bên cạnh đó, tình huống trong dạy học không chỉ là những tình huống có thật trong thực tế mà còn bao gồm "những tình huống có tính lí luận nảy sinh trong quá trình nhận thức tài liệu học tập" (Bùi Thị Mùi, 2004).

Như vậy, có thể hiểu PPTH là cách thức tổ chức dạy học trong đó giảng viên tạo lập hoặc lựa chọn tình huống phù hợp với mục tiêu, nội dung môn học, đặt sinh viên trước những vấn đề cần giải quyết và tổ chức cho họ phân tích, trao đổi, lựa chọn, thực hiện và đánh giá phương án xử lí. Trong quá trình đó, giảng viên giữ vai trò thiết kế, định hướng và hỗ trợ, còn sinh viên giữ vai trò chủ thể tích cực của hoạt động nhận thức. Do vậy, PPTH không chỉ góp phần gắn kiến thức với thực tiễn mà còn tạo môi trường thuận lợi để sinh viên rèn luyện tư duy, khả năng phân tích, ra quyết định và năng lực giải quyết vấn đề.

Năng lực giải quyết vấn đề

Năng lực giải quyết vấn đề (NLGQVĐ) là một trong những năng lực quan trọng cần hình thành và phát triển cho người học trong quá trình giáo dục. Theo PISA (2012), "NLGQVĐ (Problem solving competency) là khả năng của mỗi cá nhân tham gia vào quá trình tư duy để hiểu và giải quyết các THCVĐ mà phương pháp của giải pháp không phải ngay lập tức nhìn thấy được. Nó bao gồm cả việc sẵn sàng tham gia vào các tình huống đó để thể hiện tiềm năng như một công dân có tính xây dựng và có suy nghĩ" (PISA, 2012). Quan niệm này nhấn mạnh hai phương diện của NLGQVĐ, gồm quá trình tư duy để tìm kiếm giải pháp và sự chủ động tham gia của cá nhân trước những tình huống chưa có lời giải rõ ràng.

Theo Nguyễn Lộc, Nguyễn Thị Lan Phương (đồng chủ biên) và cộng sự (2016), "NLGQVĐ là khả năng cá nhân sử dụng hiệu quả các quá trình nhận thức, hành động và thái độ, động cơ, xúc cảm để giải quyết những tình huống có vấn đề mà ở đó không có sẵn quy trình, thủ tục, giải pháp thông thường" (Nguyễn Lộc, Nguyễn Thị Lan Phương (đồng chủ biên) và cộng sự, 2016). Như vậy, NLGQVĐ không chỉ thể hiện ở khả năng nhận diện và tìm ra lời giải mà còn bao hàm việc huy động tổng hợp kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm, thái độ và các yếu tố cảm xúc để lựa chọn, thực hiện và điều chỉnh giải pháp phù hợp.

Từ các quan niệm trên, trong phạm vi nghiên cứu này, có thể hiểu NLGQVĐ của sinh viên là khả năng huy động và vận dụng tổng hợp kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm cùng các yếu tố thái độ, động cơ để nhận diện, phân tích tình huống, xác định vấn đề, đề xuất và lựa chọn phương án, thực hiện giải pháp, đồng thời đánh giá và điều chỉnh kết quả giải quyết. Đây là quá trình đòi hỏi sinh viên phải chủ động tư duy và vận dụng tri thức trong những hoàn cảnh mà giải pháp không có sẵn. Vì vậy, tổ chức cho sinh viên học tập thông qua các tình huống phù hợp là một hướng tiếp cận có ý nghĩa trong việc phát triển NLGQVĐ, đặc biệt đối với môn Giáo dục quốc phòng và an ninh, nơi kiến thức cần được gắn với các tình huống thực tiễn và yêu cầu vận dụng.

Vai trò của dạy học tình huống trong phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho sinh viên

Dạy học tình huống tạo ra môi trường học tập trong đó sinh viên được đặt trước những vấn đề cụ thể, có tính thực tiễn và cần huy động kiến thức, kỹ năng để giải quyết. Thông qua quá trình phân tích tình huống, xác định vấn đề, tìm kiếm thông tin, đề xuất và lựa chọn phương án, sinh viên có điều kiện rèn luyện các thành tố cơ bản của năng lực giải quyết vấn đề. Khác với cách tiếp cận thiên về truyền thụ kiến thức, phương pháp này khuyến khích sinh viên chủ động suy nghĩ, trao đổi và bảo vệ quan điểm, qua đó phát triển khả năng tư duy độc lập và ra quyết định.

Đối với môn Giáo dục quốc phòng và an ninh, dạy học tình huống có ý nghĩa đặc biệt bởi nhiều nội dung của môn học gắn với thực tiễn quốc phòng, an ninh và đời sống xã hội. Việc đưa các tình huống phù hợp vào quá trình dạy học giúp

sinh viên chuyển hóa kiến thức lý thuyết thành khả năng vận dụng, đồng thời hình thành thái độ chủ động trước những vấn đề đặt ra. Quá trình giải quyết tình huống cũng tạo cơ hội để sinh viên làm việc cá nhân và phối hợp nhóm, tự đánh giá kết quả và điều chỉnh phương án. Vì vậy, vận dụng dạy học tình huống là một hướng phù hợp để phát triển năng lực giải quyết vấn đề, góp phần nâng cao tính tích cực và hiệu quả học tập môn Giáo dục quốc phòng và an ninh.

III. QUY TRÌNH VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC THEO TÌNH HUỐNG NHẰM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

Quy trình vận dụng dạy học theo tình huống nhằm phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho sinh viên trong môn Giáo dục quốc phòng và an ninh gồm sáu bước có mối quan hệ chặt chẽ và kế tiếp nhau. Bước 1, xác định mục tiêu và nội dung xây dựng tình huống, giảng viên căn cứ vào mục tiêu bài học và yêu cầu cần đạt về năng lực để lựa chọn nội dung gắn với thực tiễn. Bước 2, thiết kế tình huống có vấn đề, bảo đảm tính thực tiễn, phù hợp với trình độ sinh viên và tạo ra nhu cầu nhận thức. Bước 3, tổ chức cho sinh viên nhận diện, xác định vấn đề trọng tâm và phân tích thông tin thông qua suy nghĩ cá nhân, thảo luận nhóm. Bước 4, đề xuất và lựa chọn phương án giải quyết, sinh viên vận dụng kiến thức, kinh nghiệm để phân tích ưu điểm, hạn chế và lựa chọn giải pháp phù hợp. Bước 5, trình bày, phản biện và bảo vệ phương án, các nhóm trao đổi, phản biện dưới sự định hướng, điều phối của giảng viên. Bước 6, kết luận và đánh giá, giảng viên tổng hợp, chuẩn hóa kiến thức, đánh giá quá trình và kết quả giải quyết vấn đề, giúp sinh viên nhận diện những điểm cần điều chỉnh. Quy trình hướng đến phát triển các biểu hiện cốt lõi của năng lực giải quyết vấn đề, gồm nhận diện, phân tích, vận dụng kiến thức, đề xuất giải pháp, lập luận, hợp tác, đánh giá và điều chỉnh phương án.

Hình 1. Quy trình vận dụng dạy học theo tình huống nhằm phát triển năng lực giải quyết vấn đề cho sinh viên trong môn GDQP-AN

Trên cơ sở quy trình đề xuất, trong giảng dạy nội dung "Phòng, chống chiến lược 'diễn biến hòa bình', bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch đối với cách mạng Việt Nam" của môn Giáo dục quốc phòng và an ninh tại Trường Đại học Quy Nhơn, giảng viên có thể xây dựng tình huống: "Trong quá trình sử dụng mạng xã hội, một sinh viên nhận được bài viết có nội dung xuyên tạc đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, đồng thời kêu gọi người đọc chia sẻ để tạo sự chú ý. Một số sinh viên trong lớp cho rằng đây chỉ là quan điểm cá nhân nên có thể tự do chia sẻ, trong khi một số khác cho rằng cần thận trọng và kiểm chứng thông tin. Nếu gặp tình huống trên, bạn sẽ xử lý như thế nào?" Trên cơ sở mục tiêu bài học, giảng viên định hướng sinh viên nhận diện những biểu

hiện của thông tin sai lệch, hiểu trách nhiệm của công dân và vận dụng kiến thức đã học để lựa chọn cách ứng xử phù hợp. Tình huống được thiết kế với các dữ kiện cần thiết để tạo ra vấn đề nhưng không cung cấp sẵn phương án giải quyết, qua đó kích thích nhu cầu tìm hiểu và tư duy của sinh viên.

Sau khi tiếp nhận tình huống, sinh viên suy nghĩ cá nhân và thảo luận nhóm để xác định, phân tích vấn đề, làm rõ mức độ đáng tin cậy của nguồn tin và nguy cơ khi chia sẻ thông tin chưa được kiểm chứng. Trên cơ sở đó, sinh viên đề xuất phương án giải quyết như kiểm chứng thông tin từ các nguồn chính thống, không chia sẻ nội dung chưa xác thực, báo cáo nội dung vi phạm theo quy định và trao đổi với bạn bè bằng thái độ phù hợp. Đại diện các nhóm trình bày, trao đổi và phản biện phương án dưới sự điều phối, định hướng của giảng viên nhằm đánh giá tính đúng đắn, khả thi và những hệ quả có thể phát sinh.

Cuối cùng, giảng viên tổng hợp ý kiến, chuẩn hóa kiến thức và đánh giá kết quả dựa trên khả năng xác định vấn đề, phân tích thông tin, vận dụng kiến thức GDQP-AN, đề xuất giải pháp, lập luận và bảo vệ quan điểm. Qua đó, sinh viên vừa củng cố kiến thức về phòng, chống "diễn biến hòa bình", bạo loạn lật đổ, vừa rèn luyện khả năng đánh giá thông tin, ra quyết định và điều chỉnh cách ứng xử trước các vấn đề thực tiễn, góp phần phát triển năng lực giải quyết vấn đề trong môn GDQP-AN tại Trường Đại học Quy Nhơn.

IV. GIẢI PHÁP VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC TÌNH HUỐNG NHẰM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ CHO SINH VIÊN TRONG MÔN GDQP-AN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUY NHƠN

Xây dựng hệ thống tình huống dạy học gắn với nội dung và thực tiễn môn GDQP-AN

Để phương pháp dạy học tình huống phát huy hiệu quả, giảng viên cần xây dựng hệ thống tình huống phù hợp với mục tiêu, nội dung và đặc thù của môn GDQP-AN. Tình huống cần xuất phát từ những vấn đề mà sinh viên có thể gặp trong học tập, đời sống và môi trường xã hội, có mối liên hệ trực tiếp với kiến thức bài học. Nội dung tình huống không chỉ nhằm kiểm tra khả năng ghi nhớ mà cần tạo ra vấn đề có nhiều khía cạnh để sinh viên phân tích, huy động kiến thức, kinh nghiệm và tư duy nhằm đề xuất phương án xử lý.

Giảng viên có thể khai thác các tình huống liên quan đến trách nhiệm của công dân đối với nhiệm vụ quốc phòng, an ninh; nhận diện và xử lý thông tin trên không gian mạng; phòng, chống các hoạt động xâm phạm an ninh quốc gia; ý thức chấp hành pháp luật, kỷ luật; bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, biển, đảo; phòng, chống tội phạm và các nguy cơ ảnh hưởng đến an ninh, trật tự xã hội. Khi xây dựng tình huống, cần bảo đảm tính thực tiễn, tính điển hình, tính vừa sức và tính có vấn đề; cung cấp đủ dữ kiện cần thiết nhưng không đưa ra sẵn đáp án.

Bên cạnh đó, nên xây dựng hệ thống tình huống theo mức độ từ đơn giản đến phức tạp. Ở những bài học đầu, tình huống có thể tập trung vào một vấn đề với yêu cầu xử lý tương đối rõ ràng; ở những bài học sau, tăng dần số lượng dữ kiện, mức độ mâu thuẫn và yêu cầu lựa chọn phương án, giúp sinh viên từng bước hình thành khả năng giải quyết vấn đề.

Tăng cường tổ chức hoạt động phân tích, thảo luận và giải quyết tình huống của sinh viên

Trong dạy học tình huống, hiệu quả phát triển năng lực giải quyết vấn đề phụ thuộc đáng kể vào cách thức giảng viên tổ chức hoạt động học tập. Vì vậy, cần chuyển trọng tâm từ việc giảng viên phân tích và đưa ra kết luận sang tổ chức cho sinh viên trực tiếp tham gia giải quyết vấn đề. Giảng viên có thể kết hợp suy nghĩ cá nhân với thảo luận nhóm để sinh viên nhận diện vấn đề, phân tích dữ kiện, huy động kiến thức và hình thành phương án xử lý.

Trong quá trình thảo luận, giảng viên cần sử dụng hệ thống câu hỏi gợi mở thay vì cung cấp trực tiếp lời giải, tập trung vào việc xác định vấn đề, kiểm chứng thông tin, phân tích nguyên nhân, hậu quả và lựa chọn phương án phù hợp. Cách đặt câu hỏi từ nhận diện đến phân tích, đánh giá và lựa chọn giải pháp tạo điều kiện cho sinh viên hình thành các thao tác giải quyết vấn đề.

Đồng thời, cần chú trọng hoạt động trình bày, phản biện và bảo vệ phương án. Mỗi nhóm đưa ra cách giải quyết và giải thích cơ sở lựa chọn; các nhóm còn lại đặt câu hỏi, nhận xét và phản biện dựa trên kiến thức môn học. Qua đó, sinh viên rèn luyện khả năng lập luận, giao tiếp, hợp tác và điều chỉnh quan điểm. Giảng viên giữ vai trò điều phối, định hướng và chuẩn hóa kiến thức, bảo đảm các phương án phù hợp với mục tiêu giáo dục của môn học.

Gắn dạy học tình huống với các phương tiện và môi trường học tập hiện đại

Việc khai thác phương tiện công nghệ và học liệu phù hợp có thể tăng tính trực quan, tính thực tiễn và mức độ tham gia của sinh viên trong quá trình giải quyết tình huống. Đối với môn GDQP-AN, giảng viên có thể sử dụng hình ảnh, video, tin tức, sơ đồ, bản đồ hoặc các tư liệu liên quan để xây dựng bối cảnh tình huống, giúp sinh viên tiếp cận thông tin từ nhiều góc độ trước khi đưa ra phương án giải quyết.

Đối với những nội dung liên quan đến môi trường mạng và các vấn đề quốc phòng, an ninh trong đời sống xã hội, giảng viên có thể thiết kế

tình huống dựa trên những dạng thông tin sinh viên thường xuyên tiếp cận. Tuy nhiên, học liệu cần được lựa chọn, kiểm chứng cẩn thận và phù hợp với mục tiêu giáo dục, quy định hiện hành. Việc sử dụng công nghệ phải hỗ trợ quá trình phân tích, đánh giá và giải quyết vấn đề, không thay thế hoạt động tư duy của sinh viên.

Bên cạnh hoạt động trên lớp, có thể kết hợp dạy học tình huống với các nhiệm vụ trước và sau giờ học. Sinh viên nghiên cứu tình huống hoặc dữ liệu ban đầu trước giờ học; trên lớp tập trung thảo luận, xử lý và bảo vệ phương án; sau giờ học đánh giá hoặc điều chỉnh giải pháp. Cách tổ chức này góp phần mở rộng không gian học tập và phát huy tính chủ động của sinh viên.

Xây dựng tiêu chí đánh giá năng lực giải quyết vấn đề thông qua hoạt động xử lý tình huống

Để dạy học tình huống thực sự hướng đến phát triển năng lực giải quyết vấn đề, cần đánh giá cả quá trình sinh viên tiếp cận và giải quyết tình huống thay vì chỉ tập trung vào đáp án cuối cùng. Trên cơ sở quan niệm về năng lực giải quyết vấn đề ở mục II và quy trình dạy học tình huống ở mục III, giảng viên có thể xây dựng các tiêu chí đánh giá gồm: khả năng nhận diện và xác định vấn đề; phân tích, xử lý thông tin; huy động và vận dụng kiến thức GDQP-AN; đề xuất và lựa chọn giải pháp; lập luận, trình bày và bảo vệ phương án; hợp tác trong quá trình giải quyết; đánh giá và điều chỉnh kết quả.

Việc đánh giá có thể thực hiện thông qua bảng tiêu chí hoặc thang đánh giá với các mức độ phù hợp, kết hợp đánh giá của giảng viên với tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng giữa các sinh viên. Qua đó, người học nhận thức rõ điểm mạnh, hạn chế và chủ động điều chỉnh phương pháp học tập; đồng thời cung cấp thông tin phản hồi để giảng viên điều chỉnh cách thiết kế tình huống, mức độ khó và phương thức tổ chức hoạt động.

Như vậy, đánh giá cần được xem là một bộ phận thống nhất của quá trình dạy học tình huống, góp phần xác định mức độ đạt được của năng lực giải quyết vấn đề và tạo động lực để sinh viên tích cực tham gia học tập, nâng cao hiệu quả vận dụng phương pháp dạy học tình huống trong môn GDQP-AN tại Trường Đại học Quy Nhơn.

V. KẾT LUẬN

Vận dụng phương pháp dạy học tình huống trong môn Giáo dục quốc phòng và an ninh là hướng tiếp cận phù hợp với yêu cầu đổi mới dạy học theo định hướng phát triển năng lực người học. Thông qua việc đặt sinh viên trước những vấn đề có tính thực tiễn, phương pháp này tạo điều kiện để sinh viên chủ động nhận diện và phân tích vấn đề, huy động kiến thức, đề xuất và lựa chọn phương án, trình bày, phản biện, đánh giá và điều chỉnh giải pháp. Qua đó, quá trình học tập không chỉ hướng đến củng cố kiến thức môn học mà còn góp phần hình thành những biểu hiện cơ bản của năng lực giải quyết vấn đề.

Trên cơ sở làm rõ các khái niệm và vai trò của dạy học tình huống, bài viết đã đề xuất quy trình vận dụng gồm sáu bước có mối quan hệ kế tiếp và thống nhất, từ xác định mục tiêu, thiết kế tình huống đến tổ chức giải quyết, phản biện và đánh giá. Việc minh họa quy trình thông qua nội dung "Phòng, chống chiến lược 'diễn biến hòa bình', bạo loạn lật đổ" cho thấy phương pháp này có thể gắn kiến thức GDQP-AN với những vấn đề sinh viên có khả năng gặp trong thực tiễn, qua đó tăng cơ hội vận dụng tri thức và rèn luyện khả năng ra quyết định. Để triển khai hiệu quả, cần đồng thời xây dựng hệ thống tình huống phù hợp; tăng cường hoạt động phân tích, thảo luận và phản biện; khai thác hợp lý phương tiện và môi trường học tập hiện đại; đồng thời xây dựng tiêu chí đánh giá năng lực giải quyết vấn đề gắn với cả quá trình và kết quả xử lí tình huống. Việc thực hiện đồng bộ các giải pháp này sẽ góp phần nâng cao tính tích cực của sinh viên và hiệu quả dạy học môn GDQP-AN tại Trường Đại học Quy Nhơn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bùi Thị Mùi. (2004). Tình huống sư phạm trong công tác giáo dục học sinh PTTH. Nhà xuất bản Đại học Sư phạm Hà Nội.

Nguyễn Lộc & Nguyễn Thị Lan Phương (Đồng chủ biên). (2016). Phương pháp, kĩ thuật xây dựng chuẩn đánh giá năng lực đọc hiểu và năng lực giải quyết vấn đề. Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

OECD. (2012). PISA 2012 field trial problem solving framework: Mathematics, reading, science, problem solving and financial literacy. OECD Publishing.

Phan Trọng Ngọ. (2005). Dạy học và phương pháp dạy học trong nhà trường. Nhà xuất bản Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.

Trịnh Văn Biều. (2010). Các phương pháp dạy học tích cực. Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.